

VEIKLOS ATASKAITA

Viešoji įstaiga „Ekoagros“ (toliau – Įstaiga) yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, veikiantis ekologinės žemės ūkio ir maisto produktų gamybos ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų, jų auginimo, gamybos ir (ar) perdirbimo sertifikavimo ir kontrolės srityse.

Įstaiga įregistruota 1997 m. kovo 14 d. Kauno r. savivaldybės mero. Registravimo pažymėjimo Nr. VŠ97-3. Perregistruota VĮ Registrų centre 2004 m. liepos 20 d. Įstaiga įsteigta neribotam laikui.

Visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu 2005 m. gruodžio 15 d. leista įsteigti Įstaigos filialus Utenoje ir Telšiuose. Filialai įregistruoti 2006 m. vasario 15 d. VĮ Registrų centro Kauno filiale. Filialai nėra juridiniai asmenys. Įstaiga atsako pagal filialų prievoles, filialai atsako pagal Įstaigos prievoles. Filialai įsteigti neribotam laikui.

Įstaiga savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Įstaigos įstatais.

ĮSTAIGOS VADOVO ŽODIS

2020 metai Įstaigai buvo ypatingų iššūkių ir pastebimų pokyčių metai. Kaip ir visame pasaulyje, jie buvo pažymėti pandemijos ženklu. Pandemijos, sustabdžiusios įprastą darbo organizavimą, pakeitusios daugybę planų, privertusios dar labiau susitelkti, prisitaikyti, pasitelkti naujas bendravimo priemones ir formas kiekvieno darbuotojo namus pavertus nuotoline darbo vieta, ypač dėmesingai rūpintis darbuotojų sauga ir sveikata.

Nepaisant pasaulinės ekologiškų produktų rinkos kasmetinio spartaus augimo tendencijos, Lietuvoje 2020 m. sertifikuotos ekologiškai dirbamos žemės plotas mažėjo pirmą kartą nuo 2014 m. Šiais metais ekologiško ploto vidurkis yra mažesnis nei vidutinis ES ir tesiekia 8,1 proc. nuo viso pernai Lietuvoje deklaruotų žemės ūkio naudmenų ploto. Gana akivaizdi pastarųjų metų ekologinių ūkių plėtros priemonių finansavimo politikos pasekmė, kai nebuvo suteikta galimybių naujiems ūkiams arba plotams gauti finansavimą. Mažėjo pareiškėjų, užsiimančiųjų pirmine ekologine gamyba (187 pareiškėjų), tačiau šiek tiek augo pareiškėjų, gaminančių pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą sertifikuotus produktus (13 pareiškėjų) bei vykdančių ekologiškų produktų tvarkybą (21 pareiškėjas), skaičius.

Įstaiga 2020 m. tęsė švietėjišką veiklą, ypač daug dėmesio skirdama vaikų ir jaunimo – būsimųjų ekologiškos produkcijos vartotojų švietimui. Parengė ir išleido šviečiamąsias priemones pradinio ugdymo įstaigoms ir išdalijo jas visoms Lietuvos ir užsienyje veikiančioms lietuvių mokykloms, turinčioms pirmokų 2020–2021 mokslo metais.

Praėjusieji metai buvo ir reikšmingo pripažinimo metai. Įstaiga tapo vienintele kontrolės įstaiga, kuriai suteikta teisė vykdyti BIO SUISSE ir BIOLAND patikras Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Europos Komisija praplėtė Įstaigos pripažinimo aprėptį įtraukdama naujų kategorijų produktus, o Nacionalinis akreditacijos biuras akreditavo ne ES šalyse vykdomą veiklą. Taip pat pakartotinai akreditavo LST EN ISO/IEC 17065:2012 standarto atitikčiai dar 5 metų laikotarpiui.

Svarbu pasidžiaugti, kad tai buvo ir procesų efektyvinimo metai. Siekdama veiklos skaidrumo stiprinimo, 2020 m. Įstaiga įsidiegė Antikorupcinę vadybos sistemą pagal tarptautinio standarto ISO 37001:2016 reikalavimus ir Etikos kodeksą. Procesų tobulinimui įdiegtos dokumentų valdymo ir viešųjų pirkimų administravimo informacinės sistemos.

Įsigytas Įstaigos poreikiams pritaikytas elektroninių žemėlapių modulis, kuris padės pereiti prie labiau skaitmenizuoto patikrų organizavimo. Taip pat siekiant stiprinti darbuotojų įtraukimą į veiklos rezultatų gerinimą įdiegta nauja darbo apmokėjimo sistema, kuri metų eigoje buvo dar tobulinama ir keičiama pagal darbuotojų poreikius ir argumentus.

Įstaigos pastangomis ir resursais buvo parengtas ir pateiktas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai ekologiškų viešojo maitinimo įstaigų sertifikavimo standarto projektas bei sukurtas ženklas. Šiais metais įsigaliosiančios taisyklės turėtų lemti proveržį, skatinantį visuomenę vartoti ekologiškus produktus, o ūkininkus auginti ir tiekti daugiau ekologiškos produkcijos viešajam maitinimui.

Apibendrinant 2020 metus galima pasakyti, kad jie nebuvo lengvi, tačiau sutelkiantys, efektyvūs ir kūrybiški. Nuveikti darbai ir pasiekimai išsamiai pristatomi šioje veiklos ataskaitoje.

Ateinantys 2021 veiklos metai su besitęsiančios pandemijos įvestais įprasto gyvenimo ir darbo koregavimais žada būti ne mažiau sudėtingi, tačiau, tikime, gana optimistiniai veiklos apimčių augimo kontekste. Tam yra visos prielaidos dėl pozityvių ekologinės gamybos rėmimo 2021–2022 m. sprendimų ir vartotojų sąmoningėjimo renkantis ekologišką produkciją.

VšĮ „Ekoagros“ direktorė Virginija Lukšienė

1. ĮSTAIGOS VEIKLA

1.1. INFORMACIJA APIE ĮSTAIGOS VEIKLOS TIKSLUS IR POBŪDĮ

Įstaigos veiklos tikslas yra tenkinant viešuosius interesus vykdyti ekologinės žemės ūkio ir maisto produktų bei pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų, jų auginimo, gamybos ir (ar) perdirbimo sertifikavimą bei pagalbinių medžiagų, skirtų ekologinei gamybai, atitikties patvirtinimą.

Įstaigos veiklos sritys:

- ekologinės žemės ūkio ir maisto produktų gamybos sertifikavimas;
- pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų, jų auginimo, gamybos ir (ar) perdirbimo proceso sertifikavimas ir priežiūra bei šių produktų tiekimo rinkai proceso priežiūra;
- specialios literatūros apie ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų auginimo, gamybos, perdirbimo, tiekimo rinkai ir tvarkymo standartus bei sertifikavimą platinimas;
- švietėjiška veikla ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų bei pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų, jų auginimo, gamybos, perdirbimo, tiekimo rinkai ir tvarkymo temomis;
- kitų sertifikavimo paslaugų teikimas Lietuvoje ir kitose šalyse.

1.2. INFORMACIJA APIE ĮSTAIGOS VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMĄ IR VEIKLOS REZULTATUS PER FINANSINIUS METUS

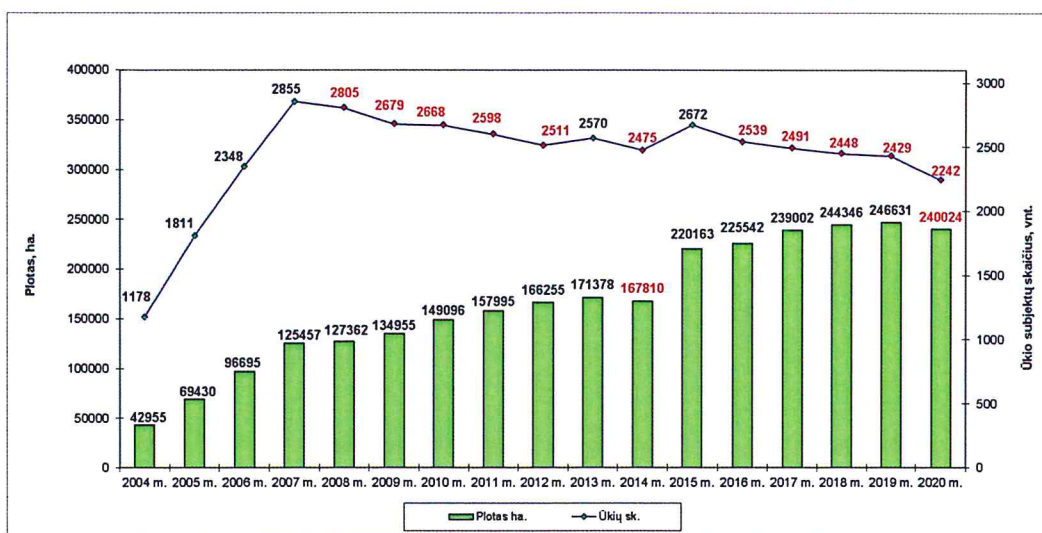
1.2.1. EKOLOGINĖS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ GAMYBOS SERTIFIKAVIMAS

Pagrindinė Įstaigos veiklos sritis yra ekologinės gamybos sertifikavimas pagal Europos Sąjungos ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. 2020 metais 2647 ūkio subjektai pareiškė norą sertifikuoti ekologinę gamybą, iš jų 48 ūkio subjektai vėliau atsisakė sertifikuotis. Įstaiga atliko visų ūkio subjektų fizinius patikrinimus (išskyrus ūkio subjektus, kurie užsiima didmeninės prekybos ekologiškais produktais veikla, kurių patikrinimai yra atliekami kartą per dvejus metus). Po atliktų sertifikavimo darbų buvo sertifikuota 2566 ūkio subjektai ir jiems išduoti arba palikti galioti sertifikavimą patvirtinantys dokumentai.

Sertifikuoti 2242 ūkio subjektai, užsiimantys pirmine gamyba, bendras sertifikuotas plotas sudarė 240023,91 ha. Per ataskaitinius metus sertifikuotų ūkio subjektų skaičius sumažėjo 187, kartu 6607,77 ha sumažėjo ir sertifikuotas plotas.

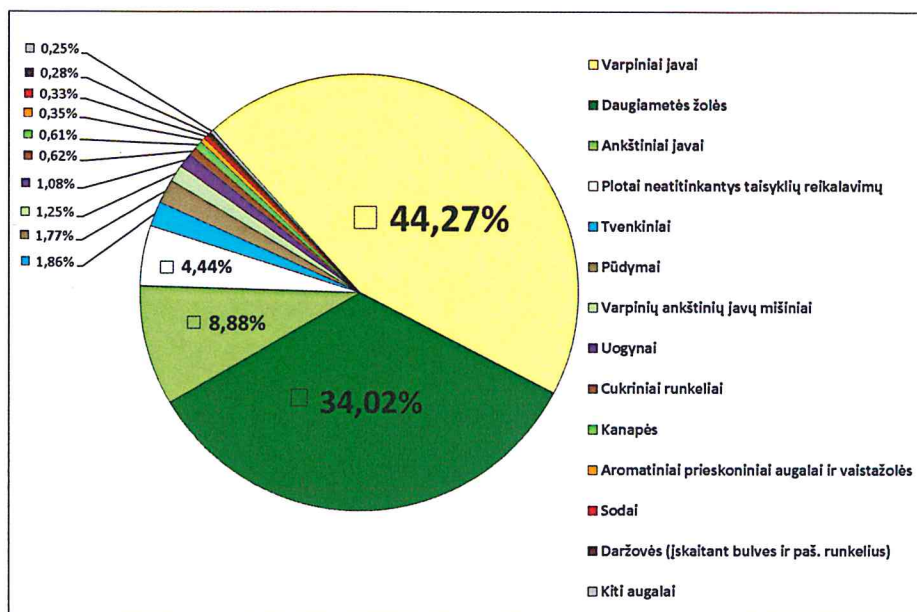
Ekologiškai ūkininkaujančių ūkio subjektų skaičiaus ir sertifikuoto ploto kitimas 2004–2020 m.

(PLOTAS NURODYTAS ĮSKAIČIUOJANT ŽUVININKYSTĖS ŪKIO SUBJEKTŲ PLOTĄ)

VIEŠOJI ĮSTAIGA „EKOAGROS“
ĮMONĖS KODAS 259925770, DONELAIČIO G. 33, KAUNAS
VEIKLOS ATASKAITA
UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

Sertifikuoto ploto struktūra procentais 2020 m.

2020 m. taip pat sertifikuota:

- 28 ūkio subjektuose bitininkystės sritis (1265 bičių šeimos);
- 22 ūkio subjektuose laukinių augalų rinkimo sritis (rinkimo teritorijos plotas 35495,55 ha);
- 12 ūkio subjektų akvakultūros sritis (tvenkinių sertifikuotas plotas 4453,58 ha)

Per ataskaitinius metus 966 ūkio subjektuose buvo laikomi ir sertifikuojami gyvūnai. Sertifikuotų gyvūnų skaičius vienetais pagal gyvūnų grupes 2020 metais pasiskirstė taip:

Melžiamos karvės	13404
Žindinės karvės	12647
Buliai reproductoriai	447
Galvijų prieauglis	33104
Arkliai	428
Ožkos	677
Avys	20244
Kiaulės	172
Elniniai gyvūnai	905
Paukščiai	11788

Įstaiga kontroliavo ir sertifikavo ir 324 produktų tvarkymo ūkio subjektus, iš kurių:
 30 ūkio subjektų produktų tvarkymo veiklą vykdė ūkyje;
 3 ūkio subjektai užsiėmė viešojo maitinimo ekologiškais produktais veikla.

Ūkio subjektams, vykdančioms ekologiškų produktų eksportą už Europos Sąjungos ribų, o esant poreikiui ir į ES šalis, Įstaiga išdavė siuntų patvirtinimo dokumentus arba atitinkamai pagal šalių reikalavimus – eksporto sertifikatus.

Šalis, į kurią eksportuojama	Patvirtintų siuntų skaičius, vnt.
Jungtinės Amerikos Valstijos	31
Japonija	23
Korėjos Respublika (Pietų Korėja)	16
Jungtiniai Arabų Emyratai	9
Australija	6
Turkijos Respublika	4
Prancūzijos Respublika	3
Ukraina	3
Izraelio Valstybė	3
Malaizija	2
Italijos Respublika	2
Peru Respublika	2
Nyderlandų Karalystė	1
Pietų Afrikos Respublika	1
Kanada	1
Kinijos Liaudies Respublika	1
Danijos Karalystė	1
Vokietijos Federacinė Respublika	1
Naujoji Zelandija	1
Taivanas – Kinijos provincija	1
IŠ VISO	112

1.2.2. PAGAL NACIONALINĘ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO KOKYBĖS SISTEMĄ PAGAMINTŲ PRODUKTŲ, JŲ AUGINIMO, GAMYBOS IR (AR) PERDIRBIMO PROCESO SERTIFIKAVIMAS IR PRIEŽIŪRA BEI ŠIŲ PRODUKTŲ TIEKIMO RINKAI PROCESO PRIEŽIŪRA

2020 metais 368 ūkio subjektai pareiškė norą sertifikuoti produktų gamybą pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą (toliau – NKP).

Iki patikrinimo 18 ūkio subjektų atsisakė sertifikuotis. Įstaiga atliko visų ūkio subjektų fizinį patikrinimą. Po atliktų sertifikavimo darbų buvo sertifikuota 347 ūkio subjektai ir jiems išduoti (palikti galioti) sertifikavimą patvirtinantys dokumentai (4 ūkio subjektai sertifikavo dvi NKP sritis, o 10 ūkio subjektų tvarkė NKP, iš jų 8 kartu užsiėmė ir pirmine gamyba).

Atitinkamai buvo sertifikuota:

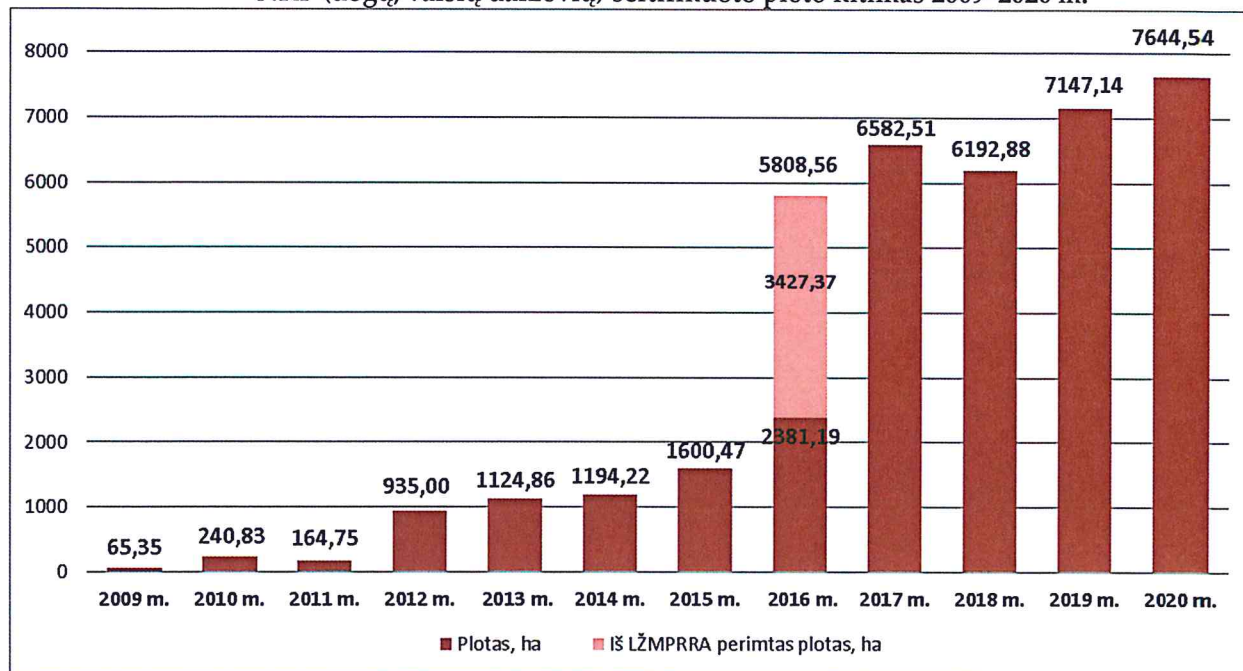
94 ūkio subjektai, užsiimančys NKP bičių produktų gamyba (sertifikuota 3391 bičių šeima);

259 ūkio subjektai, užsiimančys NKP šviežių vaisių, uogų ir daržovių auginimu (sertifikuota 7644,54 ha);

10 ūkio subjektų užsiėmė NKP produktų tvarkymu.

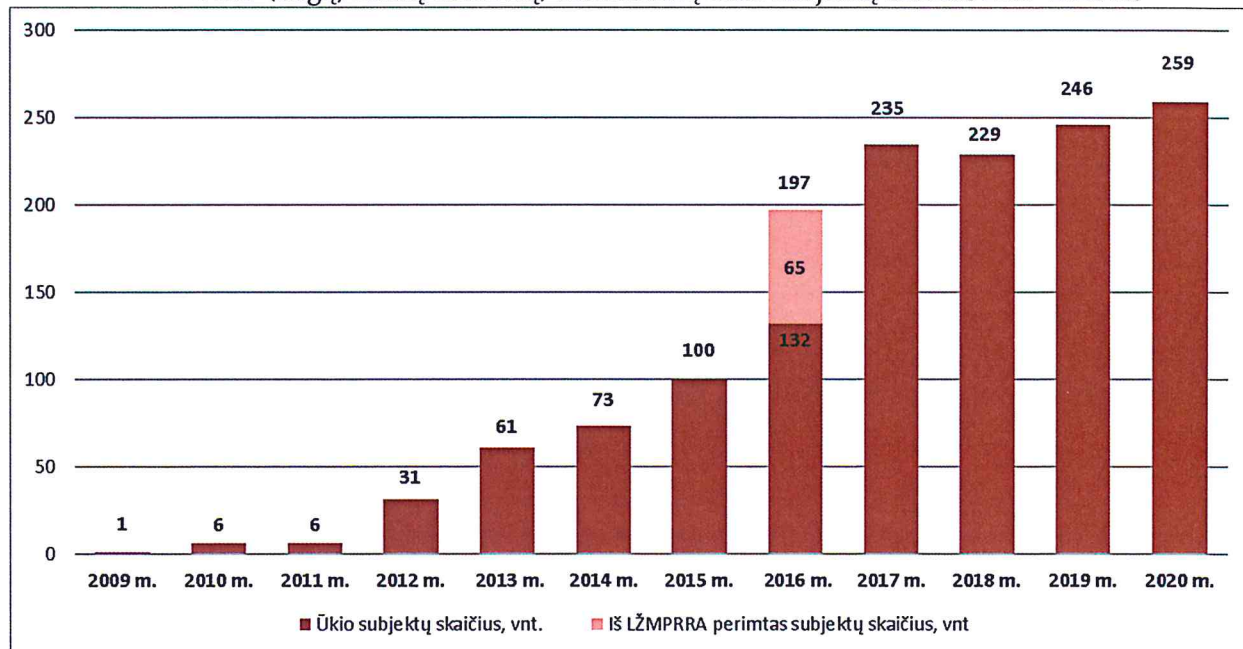
VIEŠOJI ĮSTAIGA „EKOAGROS“
ĮMONĖS KODAS 259925770, DONELAIČIO G. 33, KAUNAS
VEIKLOS ATASKAITA
UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

NKP (uogų, vaisių daržovių) sertifikuoto ploto kitimas 2009–2020 m.

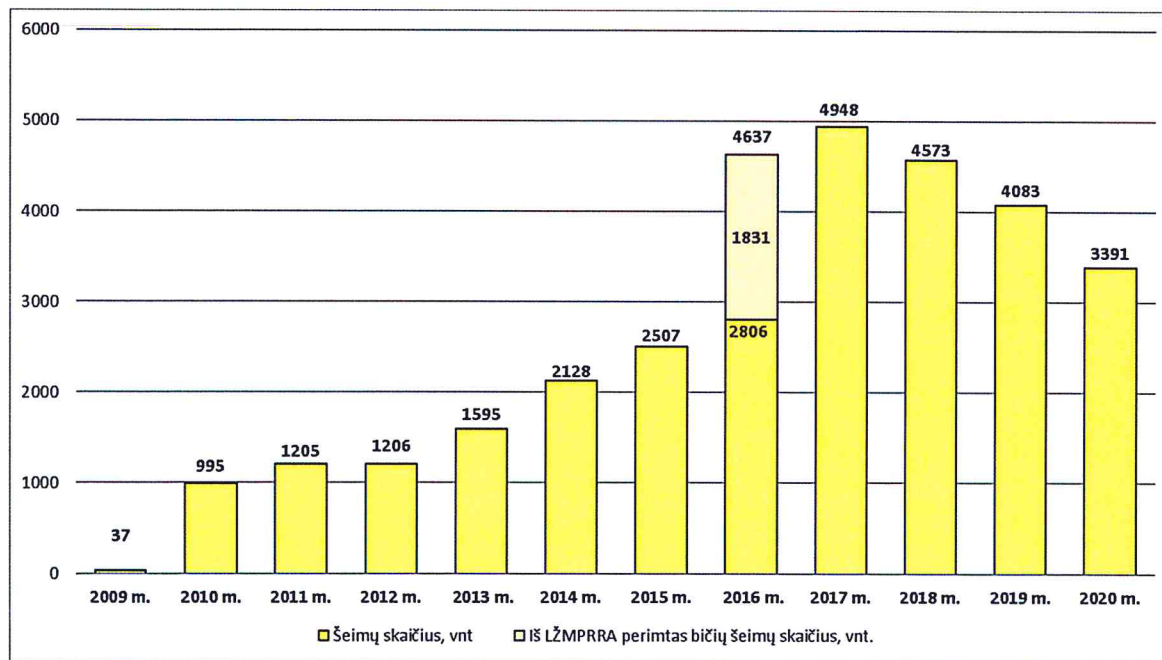
LŽMPRRA - VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra

NKP (uogų, vaisių daržovių) sertifikuotų ūkio subjektų kitimas 2009–2020 m.

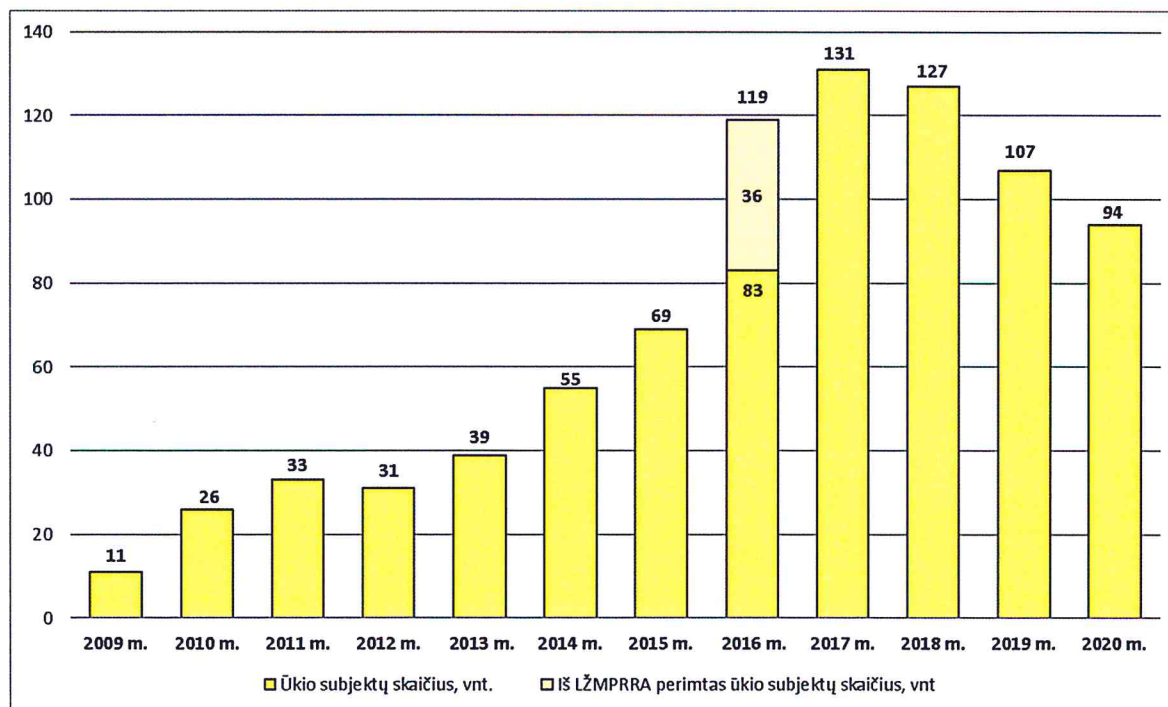
LŽMPRRA - VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra

NKP bičių šeimų skaičiaus kitimas 2009–2020 m.

LŽMPRRA - VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra

NKP bitininkystės ūkio subjektų skaičiaus kitimas 2009–2020 m.

1.2.3. SPECIALIOS LITERATŪROS APIE EKOLOGIŠKŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ IR PAGAL NACIONALINĘ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO KOKYBĖS SISTEMĄ PAGAMINTŲ PRODUKTŲ AUGINIMO, GAMYBOS, PERDIRBIMO, TIEKIMO RINKAI IR TVARKYMO STANDARTUS BEI SERTIFIKAVIMĄ PLATINIMAS

Įstaiga 2020 m. parengė ir išleido šviečiamąsias priemones pradinio ugdymo įstaigoms, skirtas skatinti ekologiškų, kokybiškų, vietinių produktų vartojimą, ugdyti sveikos mitybos įgūdžius ir ekologinį sąmoningumą. Šviečiamąją priemonę sudaro 2 dalys: pažintinė užduočių knygelė pradinio ugdymo įstaigų vaikams „Ekotakučiu einu saugodamas gamtą ir save“ (spausdintas leidinys) ir metodinė mokymo medžiaga pedagogams (el. forma), skirta padėti organizuoti ugdymo įstaigose šviečiamuosius užsiėmimus vaikams (metodinė medžiaga mokytojams paskelbta Įstaigos interneto svetainėje).

Šviečiamasis leidinys ir metodinė medžiaga parengti orientuojantis į vaikų amžiaus tarpsnio psichologiją ir remiantis teisės aktų nuostatomis. Priemonės parengtos naudojant originalią autorinę medžiagą – tekstą ir užduotis. Tai tęstinis Įstaigos projektas ir antroji tokio pobūdžio šviečiamoji priemonė – pirmoji užduočių knygutė (su metodine medžiaga pedagogams) buvo skirta ikimokyklinio amžiaus vaikams.

Užduočių knygelė išleista 33 tūkst. egz. tiražu, iš jų 32 tūkst. prieš mokslo metų pradžią perduota Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai išdalinti visoms mokykloms, turinčioms pirmokų 2020–2021 mokslo metais (30 tūkst. egz. skirta Lietuvos mokyklų, dar 2 tūkst. – užsienio lietuvių mokyklų pirmokams). Knygeles mokykloms išdalino Nacionalinės švietimo agentūros Infrastruktūros plėtros skyrius, atsakingas už ugdymo įstaigų aprūpinimą mokymo priemonėmis. Įstaiga knygutes papildomai pati dalino šviečiamuosiuose renginiuose, kuriuos tikslinėms auditorijoms 2020 m. rudenį organizavo socialiniai partneriai – žemės ūkio kooperatinė bendrovė „BIO LEUA“ ir UAB „Farmers circle“ (du renginiai darželių vaikams ir jų darbuotojams). Kaip dalomoji medžiaga pristatyta parodoje „Rinkis prekę lietuvišką 2020“ (Lietuvos ekologinių ūkių asociacijos ir žemės ūkio kooperatinės bendrovės „BIO LEUA“ stende).

Taip pat 2020 m. buvo parengta informacinė medžiaga pareiškėjams. Išleistos informacinės skrajutės

11 temų (apie Įstaigos veiklą, atskirų sričių sertifikavimą – ekologinės augalininkystės ir gyvulininkystės, ekologinės bitininkystės, ekologinės akvakultūros, laukinės augalijos rinkimo, ekologiškų produktų perdirbimo, prekybos ekologiškais produktais, pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų bičių ir jų mišinių, pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų šviežių vaisių, uogų ir daržovių, apie papildomas Įstaigos paslaugas – sertifikavimą pagal kitų šalių nacionalinius ir privačius standartus, veiklą ne ES šalyse (rusų ir anglų k.). Taip pat išleista 13 skrajučių su atskirų sričių sertifikavimo sistemomis (schemomis). Visa informacinė medžiaga išleista tiek popierine (2200 egz. tiražu), tiek skaitmenine forma (paskelbta Įstaigos svetainės skyriuje „Leidiniai“).

1.2.4. ŠVIETĖJIŠKA VEIKLA EKOLOGIŠKŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ BEI PAGAL NACIONALINĘ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO KOKYBĖS SISTEMĄ PAGAMINTŲ PRODUKTŲ, JŲ AUGINIMO, GAMYBOS, PERDIRBIMO, TIEKIMO RINKAI IR TVARKYMO TEMOMIS

Švietėjiška veikla vykdyta vadovaujantis Įstaigos įstatais, 2020–2022 metų strateginiu veiklos planu, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 3D-127 patvirtintais veiklos rodikliais 2020 metams, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais Įstaigos veiklą. Taip pat vadovaujantis visuomenės informavimą, švietimą, reklamą reglamentuojančiais teisės aktais bei atsižvelgiant į žemės ūkio ir maisto, ekologinio sektorių raidos aktualijas, visuomenės informavimo tendencijas.

Švietėjiškos veiklos tikslas – skleisti informaciją apie ekologiškus ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktus: jų išskirtines savybes, gamybos ypatumus, reikalavimus gamintojams, teisinį reglamentavimą, sertifikavimą ir kontrolę, kitomis su ekologine ir nacionalinės kokybės produktų gamyba bei sertifikavimu susijusiomis temomis. Taip pat ugdyti visuomenės ekologinį

sąmoningumą, formuoti pasitikėjimą ekologiškais ir nacionalinės kokybės produktais, jų gamintojais ir produktų kokybės kontrolės sistema, skatinti vartoti šiuos produktus.

2020 m. vienas iš Įstaigos veiklos rodiklių, patvirtintų žemės ūkio ministro įsakymu, buvo: „Užtikrinti įstatuose numatytų veiklos sričių – specialios literatūros apie ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų auginimo, gamybos, perdirbimo, tiekimo rinkai ir tvarkymo standartus bei sertifikavimą platinimas ir švietėjiška veikla ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų bei pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų, jų auginimo, gamybos, perdirbimo, tiekimo rinkai ir tvarkymo temomis – įgyvendinimą išleidžiant šviečiamosios priemonės „Eko takučiu – ten, kur sveika ir skanu“ tęsinį vyresniems vaikams ir išplatinant visiems Lietuvos pirmokams ir įstaigos darbuotojams dalyvaujant švietimo įstaigų renginiuose. Pravesti šviečiamųjų renginių apie ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus bei pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintus produktus tikslinėms auditorijoms (ugdymo įstaigose / švietimo sistemos darbuotojams / maitinimu ugdytojų įstaigose besirūpinantiems darbuotojams)“.

Įgyvendinant šį rodiklį buvo parengtas ir išleistas leidinys „Ekotakučiu einu ten, kur sveika ir skanu“ (aprašytas ataskaitos 1.2.3 skyriuje). Siekdama dar didesnės informacijos sklaidos, Įstaiga rudenį įgyvendino švietėjišką projektą – suorganizavo konkursą 1–4 klasėms, norinčioms gauti daugiau ir gilesnių žinių. Paraiškas dalyvauti konkurse pateikė mokyklos iš Vilniaus, Kauno, Ukmergės, Šilutės, Prienų, Zarasų, Biržų rajonų. Atrinktiems nugalėtojams surengta 10 šviečiamųjų renginių ugdytojų įstaigose, visi konkurso dalyviai aprūpinti užduočių knygutėmis. Šviečiamieji renginiai organizuoti ir pravesti laikantis renginiams taikomų ribojimų ir mokyklose nustatytų saugumo reikalavimų, įvestų siekiant suvaldyti Covid-19 pandemijos plitimą.

Taip pat Įstaiga vykdė nuolatinę švietėjišką veiklą – pareiškėjų ir visuomenės informavimą nuosavais informavimo kanalais (skelbė aktualias naujienas Įstaigos interneto svetainėje ir paskyrose socialiniuose tinkluose „Facebook“, „LinkedIn“, „Instagram“), per žiniasklaidos priemones (rengė pranešimus spaudai ir platino per naujienų agentūras, spausdino straipsnius periodinėje spaudoje). Pareiškėjai, davę sutikimus dokumentus ir naujienas gauti el. paštu, buvo informuojami siunčiant periodinį naujienlaiškį el. paštu.

Vykdytas pareiškėjų ir visuomenės švietimas bei informavimas renginiuose (aprašoma dalyje apie strateginių tikslų įgyvendinimą). Švietėjiška veikla vykdyta ir dalyvaujant tarptautinėje ekologiškų produktų parodoje „Biofach 2020“ Vokietijoje.

Siekdama kryptingiau organizuoti švietėjišką veiklą, Įstaiga 2020 m. užsakė šalies gyventojų nuomonės tyrimą. Rinkos ir visuomenės nuomonės tyrimų kompanija spalio mėn. apklausė 1009 respondentus iš visos Lietuvos – gyvenančius skirtingose vietovėse, t. y. tiek didmiesčiuose, tiek atokesniuose rajonuose, skirtingo amžiaus, lyties, išsilavinimo, užsiėmimo, pajamų. Tyrimo objektas buvo ekologiški produktai, vartotojų žinios apie juos ir pirkimo įpročiai. Tyrimas atskleidė, kad gyventojai domisi ir turi žinių apie ekologiškus produktus, tačiau kol kas ekologiškų produktų vartojimas šalyje tik išibėgėja – šių produktų kartą per savaitę ar dažniau perka 14 proc. apklaustųjų, kartą ar kelis per mėnesį – 34 proc. Dalis apklaustųjų (18 proc.) negalėjo nurodyti, kaip dažnai perka ekologiškus produktus, nes netikrina etikečių. O reguliariai maisto produktų etiketes skaito 29 proc. apklaustųjų. Didžioji dalis pirkėjų tai daro kartais – kai perka naują produktą (44 proc.) arba kai kyla įtarimų dėl produkto sudėties (13 proc.). Apie 70 proc. respondentų žino ir atpažįsta ekologiškų produktų ženklus – tiek Europos Sąjungos ekologinės gamybos ženklą, tiek nacionalinį ekologiškų produktų ženklą. Ir yra linkę pasitikėti ekologiškų produktų ženklais: 29 proc. pasitiki visiškai, dar 57 proc. pasitiki iš dalies. Geriausiai žinomi faktai apie ekologiškus produktus yra susiję su jų sudėtimi: be GMO (50 proc.), neužteršti cheminėmis medžiagomis (48 proc.), be sintetinių maisto priedų (45 proc.). Beveik pusė apklaustųjų (46 proc.) žinojo ir tai, kad tokie produktai turi būti sertifikuoti. Mažiau žinomi yra su ekologiškų produktų kontrole ir kokybės apsauga susiję procedūriniai veiksmai – kad įtariant pažeidimus atliekami tyrimai (25 proc.) arba kad gamintojai tikrinami gamybos vietoje bent kartą per metus (24 proc.).

1.2.5. KITŲ CERTIFIKAVIMO PASLAUGŲ TEIKIMAS LIETUVOJE IR KITOSE ŠALYSE

Per 2020 metus pagal turimas pasirašytas bendradarbiavimo sutartis Įstaiga atliko patikrinimus pagal privačių standartų reikalavimus.

83
76		ūkio subjektai patikrinti pagal Vokietijos „Naturland“ privataus standarto reikalavimus (iš jų dokumentiniai patikrinimai).

Bioland 47 ūkio subjektai patikrinti pagal Vokietijos „Bioland“ asociacijos reikalavimus (iš jų 20 dokumentiniai patikrinimai). Patikrinimai atlikti Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

	20 ūkio subjektų patikrinta pagal „Demeter-International“ standarto reikalavimus.

	19 ūkio subjektų patikrinta pagal Šveicarijos „Bio Suisse“ standarto reikalavimus. Patikrinimai atlikti Lietuvoje ir Suomijoje.

	3 ūkio subjektai patikrinti pagal Švedijos „KRAV“ standarto reikalavimus. Patikrinimai atlikti Lietuvoje ir Rusijos Federacinėje Respublikoje.

Per 2020 metus pagal pasirašytą bendradarbiavimo sutartį su Kinijos Liaudies Respublikos sertifikavimo įstaiga CFOCC kartu buvo atlikti patikrinimai pagal Kinijos Liaudies Respublikos nacionalinį standartą.

	3 ūkio subjektų patikra pagal Kinijos Liaudies Respublikos nacionalinį standartą.

VIEŠOJI ĮSTAIGA „EKOAGROS“
ĮMONĖS KODAS 259925770, DONELAIČIO G. 33, KAUNAS
VEIKLOS ATASKAITA
UŽ 2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

2020 m. Įstaiga vykdė ekologinės gamybos ūkių patikras ne ES šalyse pagal Įstaigos ekologinės gamybos ir perdirbimo ekvivalentiškumo standartą trečiosioms šalims. 2020 m. buvo patikrintas **41** ūkio subjektas:

- 20** – Rusijos Federacinėje Respublikoje;
- 11** – Baltarusijos Liaudies Respublikoje;
- 10** – Kazachstano Respublikoje.

Visi patikrinti ūkio subjektai (**41**) buvo sertifikuoti ir jiems išduoti patvirtinamieji dokumentai arba nutarimo išrašai:

- 25** – augalininkystė;
- 12** – prekyba / tvarkyba / perdirbimas;
- 3** – laukinės augalijos rinkimas;
- 1** – augalininkystė / gyvulininkystė.

Bendras sertifikuotas plotas 2020 m. (be laukinės augalijos rinkimo teritorijų ploto) buvo 60373,55 ha. Laukinė augalija buvo renkama iš 794509,00 ha ploto.

Trečiosiose šalyse sertifikuotiems ūkio subjektams, eksportuojantiems ekologišką produkciją į Europos Sąjungą, Įstaiga išdavė siuntų patikrinimo sertifikatus (COI).

Šalis, iš kurios eksportuojama	Išduotų COI skaičius, vnt.
Kazachstano Respublika	386
Rusijos Federacinė Respublika	197
Baltarusijos Liaudies Respublika	12
IŠ VISO:	595

Pagal turimą akreditaciją ekologinę gamybą sertifikuoti pagal Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) Žemės ūkio departamento Nacionalinės ekologijos programos (NOP) reikalavimus 2020 m. Įstaiga patikrino **10** ūkio subjektų, kurie vykdė **11** veiklų:

- 5** – Ukrainos Respublikoje;
- 5** – Rusijos Federacinėje Respublikoje;
- 1** – Kazachstano Respublikoje.

Atlikus patikrinimus buvo sertifikuota **10** ūkio subjektų ir **11** veiklų:

- 8** – vykdytos prekybos ekologiškais produktais veiklos;
- 3** – sertifikuotos augalininkystės veiklos.

1.3. INFORMACIJA APIE ĮSTAIGOS VEIKLOS PLANŲ ĮGYVENDINIMĄ IR PROGNOZES KITIEMS FINANSINIAMS METAMS

Įstaigoje yra rengiamas strateginis veiklos planas, kuris kasmet peržiūrimas. Jame pagal strateginius tikslus yra numatomos priemonės ir siektini rodikliai.

2020 m. veiklos rodiklių įgyvendinimas

Eil. Nr.	Strateginis tikslas / Priemonės	Matavimo rodiklio pavadinimas	Planuojamos rodiklių reikšmės	Pasiektos rodiklių reikšmės
			2020	2020
1. Strateginis tikslas: Išlaikyti teikiamų paslaugų kokybę keliant darbuotojų kompetencijas				
1.1.	Klientų, patenkintų Įstaigos veikla, skaičiaus išlaikymas	Procentai Įstaigos veikla patenkintų klientų.	Ne mažiau 95 proc.	99 proc.
1.2.	Išlaikyti ir kelti darbuotojų kvalifikaciją	Tikrintojų, ekspertų mokymams skirtas laikas, val. vid. darbuotojui	Ne mažiau 23	33,7
2. Strateginis tikslas: Papildomų paslaugų plėtra ir klientų rato didinimas				
2.1.	Teikti priešaudito paslaugą Lietuvos ir trečiųjų šalių klientams	Klientų, kuriems suteikta priešaudito paslauga, skaičius, vnt.	4	0
2.2.	Teikti viešojo maitinimo sertifikavimo paslaugą, pagal privatų VŠĮ „Ekoagros“ viešojo maitinimo standartą	Klientų, kuriems suteikta viešojo maitinimo sertifikavimo paslauga, skaičius, vnt.	2	0
3. Strateginis tikslas: Būti aktyviu ekologinio sektoriaus ir NKP sistemos dalyviu				
3.1.	Pareiškėjų švietimas	Šviečiamieji renginiai pareiškėjams, vnt.	Ne mažiau 20	16
3.2.	Visuomenės švietimas	Šviečiamieji renginiai tikslinėms auditorijoms, vnt.	Ne mažiau 10	10

Priemonė 1.1. Klientų, patenkintų Įstaigos veikla, skaičiaus išlaikymas

2020 m. Įstaiga daugiau dėmesio skyrė pareiškėjų apklausoms – apklausos anketas užpildė iš viso 2395 pareiškėjai. Tai sudarė 93,3 proc. nuo visų praėjusiais metais Įstaigos Lietuvoje sertifikuotų pareiškėjų. Įstaigos teikiamų paslaugų kokybę labai gerai vertino 2012 pareiškėjų, gerai – 381 pareiškėjas. Taigi kartu Įstaigos klientų, patenkintų Įstaigos veikla, buvo per 99 procentus.

Įstaigos darbuotojų atliekamą darbą ir bendravimą su pareiškėjais labai gerai įvertino 91 proc., gerai – 8,9 proc. apklaustųjų.

Kad pakanka informacijos apie sertifikavimo procedūras, nurodė 99 proc. apklaustųjų. Pareiškėjai taip

pat pateikė ir konkrečių pasiūlymų, kuriuos Įstaiga išanalizavo, apibendrino ir į tuos, kurie priklauso nuo Įstaigos, nutarė atsižvelgti.

Priemonė. 1.2. Išlaikyti ir kelti darbuotojų kvalifikaciją

Įstaigoje sertifikavimo procese 2020 m. tiesiogiai dalyvavo 42 tikrintojai, ekspertai ir tikrintojai-ekspertai, kurie per 2020 m. iš viso 1416 val. kėlė kvalifikaciją. Vidutiniškai vienam darbuotojui tai yra 33,7 val., kas yra 10,7 val. daugiau nei buvo numatytas minimalus rodiklis. 2020 m. buvo išskirtiniai metai dėl pandemijos. Dėl jos nemaža dalis renginių ir mokymų persikėlė į elektroninę erdvę, o tai leido sudalyvauti didesniai skaičiui dalyvių įvairiuose mokymuose. Darbuotojai lankė kursus, seminarus, mokymus bei konferencijas, susijusias su ekologine ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų maisto produktų gamyba. Darbuotojai, kurie įgalioti atlikti patikrinimus pagal privačių standartų reikalavimus, gilino žinias, susijusias su specifiniais reikalavimais.

Priemonė. 2.1. Teikti priešaudito paslaugą Lietuvos ir trečiųjų šalių klientams

Įstaiga 2020 metais teikė priešaudito paslaugos pasiūlymus visiems Lietuvos bei trečiųjų šalių klientams, kurie kreipėsi susidomėję sertifikavimo galimybėmis. Didžioji dalis besidominčių šia paslauga buvo trečiųjų šalių pareiškėjai. Tačiau ši paslauga nebuvo suteikta nei vienam klientui. Įtakos šiam veiklos rodikliui pasiekti turėjo pasaulinė Covid-19 pandemija ir įsigalioję judėjimo suvaržymai, taip pat užsienio konkurentų teikiamos analogiškos paslaugos trečiojoje šalyje. Trečiųjų šalių pareiškėjams konkurentų paslaugos yra palankesnės, nes jas teikia ne sertifikavimo įstaigos ir, be priešaudito paslaugos, jie gali kartu teikti ir konsultavimo paslaugas dėl reikalavimų įgyvendinimo, kas yra neleistina sertifikavimo įstaigai.

Priemonė. 2.2. Teikti viešojo maitinimo sertifikavimo paslaugą pagal privatų VŠĮ „Ekoagros“ viešojo maitinimo standartą

Įstaiga parengė privataus ekologiškų visuomeninio maitinimo įstaigų sertifikavimo standarto projektą, kurį 2019-12-17 pristatė Įstaigos tarybos posėdyje. Įstaigos taryba vienbalsiai pritarė dėl naujos sertifikavimo paslaugos teikimo pagal privatų standartą. Šis projektas 2019-12-30 buvo išsiųstas į Žemės ūkio ministeriją, kad būtų atsisakyta šiuo metu galiojančių ministro įsakymu patvirtintų taisyklių, o pritarta privataus Įstaigos standarto taikymui.

Nuo 2020-02-07 vyko susirašinėjimas su Žemės ūkio ministerijos atsakingais darbuotojais dėl standarto punktų išaiškinimo. 2020-06-23 gautas Žemės ūkio ministerijos raštas, kuriame buvo išreikšta nuomonė, kad yra tiksliau projektą tvirtinti ne privačiu standartu – VŠĮ „Ekoagros“ direktoriaus įsakymu, bet pakeisti nacionalines taisykles, patvirtintas žemės ūkio įsakymu, nustatant protingą terminą naujų taisyklių taikymui jau sertifikavusioms ekologiško viešojo maitinimo veiklą įmonėms.

Įstaigos užsakymu buvo sukurtas ir tokia veikla ženklinami logotipas, kuris 2020-08-28 buvo perduotas Žemės ūkio ministerijai su naudojimosi teisėmis patentavimui, taip pat yra numatyta ekologiško viešojo maitinimo veiklos tvarkos ir logotipo viešinimas bei reklama.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 3D-854 „Dėl žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3D-309 „Dėl ekologiškų maisto produktų tvarkybos maitinimo įmonėse taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo patvirtintos naujos taisyklės, įsigaliosiančios nuo 2021-05-01.

Pasiekti šio veiklos rodiklio Įstaiga neturėjo galimybių, nes viešojo maitinimo įstaigų sertifikavimo standartas nebuvo patvirtintas kaip privatus standartas, o jo nuostatos patvirtintos kaip nacionalinės taisyklės.

Priemonė 3.1. Pareiškėjų švietimas

2020 m. Įstaigos numatytas 16 informacinių renginių, skirtų pareiškėjams, strateginis rodiklis buvo nepasiektas dėl renginiams taikytų ribojimų, susijusių su Covid-19 pandemija. Prisitaikant prie situacijos rengti nuotoliniai renginiai, tačiau jų poreikis yra mažesnis. Pareiškėjai (kurių didžioji dalis yra ūkininkai, kaimo gyventojai) pageidauja gyvų, kontaktinių renginių su Įstaigos atstovais savo regione, o nuotoliniuose dalyvauti dar ne visi turi pakankamai techninių galimybių ir kompetencijų. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad

nuotoliniuose renginiuose kartais pavyksta pasiekti didesnio dalyvių skaičiaus, skaičiuojamo vienam renginiui, nei organizuojant gyvus renginius, ypač regionuose.

Iš 16 renginių:

- 8 - buvo skirti pirminės ekologiškų produktų gamybos ūkio subjektams;
- 2 - ekologiškų produktų tvarkymą vykdančioms ūkio subjektams;
- 2 - specializuoti apie skerdykloms ir skerdimo veiklai keliamus reikalavimus;
- 1 - pagal nacionalinę kokybės sistemą produktus gaminantiems ūkio subjektams;
- 1 - specializuotas akvakultūra užsiimantiems ūkio subjektams;
- 1 - ekologiškų produktų eksportą vykdančioms ūkio subjektams;
- 1 - apie ekologiškų produktų ženklinimą ir būdus, kaip atpažinti tokius produktus.

Priemonė 3.2. Visuomenės švietimas

Įstaiga 2020 m. parengė ir išleido šviečiamąsias priemones pradinio ugdymo įstaigoms, skirtas skatinti ekologiškų, kokybiškų, vietinių produktų vartojimą, ugdyti sveikos mitybos įgūdžius ir ekologinį sąmoningumą. Šviečiamąją priemonę sudarė 2 dalys: pažintinė užduočių knygelė pradinio ugdymo įstaigų vaikams (spausdintas leidinys) ir metodinė mokymo medžiaga pedagogams (el. forma), skirta padėti organizuoti ugdymo įstaigose šviečiamuosius užsiėmimus vaikams.

Siekiant didesnės informacijos sklaidos, Įstaiga rudenį suorganizavo konkursą 1–4 klasėms, norinčioms gauti daugiau ir gilesnių žinių. Paraiškas dalyvauti konkurse pateikė mokyklos iš Vilniaus, Kauno, Ukmergės, Šilutės, Prienų, Zarasų, Biržų rajonų. Atrinktiems nugalėtojams surengta 10 šviečiamųjų renginių ugdymo įstaigose (nugalėtojų sąrašas <https://www.ekoagros.lt/ekotakuciu-einu-saugodamas-gamta-ir-save-skelbiame-konkurso-nugaletojus>), visi konkurso dalyviai aprūpinti užduočių knygutėmis. Šviečiamieji renginiai organizuoti ir praversti laikantis renginiams taikomų ribojimų ir mokyklose nustatytų saugumo reikalavimų, įvestų siekiant suvaldyti Covid-19 pandemijos plitimą.

2021 m. prognozės

Įstaigos strateginis veiklos planas yra peržiūrimas ir bus teikiamas tvirtinti Žemės ūkio ministerijai. Strateginiame plane bus numatyti strateginiai tikslai, priemonės ir rodikliai.

2021 metų veiklos rezultatų prognozės, tūkst. Eur

Eil. Nr.	STRAIPSNIAI	2021 m.
I.	PAJAMOS	2700
II.	SĄNAUDOS	2690
III.	VEIKLOS REZULTATAI PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	10
IV.	PELNO MOKESTIS	5
V.	GRYNASIS VEIKLOS REZULTATAS	5

2. DALININKAI

Įstaigos dalininkas – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, kuriai pavesta įgyvendinti valstybės, kaip Įstaigos savininkės, turtines ir neturtines teises ir pareigas. Dalininko įnašas tiek 2019-12-31, tiek ir šių finansinių metų pabaigoje 2020-12-31 išliko nepakitęs ir sudarė 869 Eur.

3. VADOVAUJAMAS PAREIGAS EINANČIŲ ASMENŲ ATLYGINIMAI

Informacija pateikiama pagal Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 2 priedą.

VADOVAUJAMAS PAREIGAS EINANČIŲ ASMENŲ ATLYGINIMAS PER ATASKAITINIUS METUS*

Eur, ct

Eil. Nr.	Pareigų (pareigybės) pavadinimas	Bazinis atlyginimas	Priemokos	Priedai	Premijos	Kitos išmokos**	Iš viso
		1	2	3	4	5	6=1+2+3+4+5
1.	Direktorius	26575,99	-	10630,39	-	3264,25	40470,63

* Neatskaičius mokesčių.

** Paaiškinimas, kokio pobūdžio (už ką) išmokos buvo išmokėtos. Atostoginiai 2947,83 Eur, nedarbingumas iš darbdavio 316,42 Eur. Iš viso 3264,25 Eur.

4. REIKŠMINGI SANDORIAI

Įstaiga per ataskaitinį laikotarpį nesudarė reikšmingų sandorių (tokių, kurių vertė viršintų 1/20 Įstaigos turto vertės).

5. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Įstaiga per ataskaitinį laikotarpį nesudarė sandorių su susijusiomis šalimis.

Direktorė

Virginija Lukšienė